

Joost Bleijie gaat op zoek naar de mooiste plekken in de stad en de mooiste verhalen erachter

Selfie met.....: De Kloksteeg

LEIDEN - Leiden is de mooiste stad van de wereld. Leidenaar, Raadslid en historicus Joost Bleijie gaat op zoek naar de mooiste plekken in de stad en de mooiste verhalen die achter de Leidse plekken, personen, gebeurtenissen of producten schuil gaan. Uiteraard maakt hij een Selfie op deze plek. Deze keer in Selfie met.....: De Kloksteeg.

Leiden kent tientallen steegjes en straatjes zoals de Kloksteeg. Vaak met 'kinderhoofdjes' en authentieke historische lantaarnpalen, vaak genoemd naar een oud ambacht uit vervlogen tijden of naar een illustere ondernemer die in de steeg of straat was gevestigd. De Wolsteeg, de Mandemakerssteeg, de Hartesteeg zijn daar mooie voorbeelden van. De Kloksteeg, die loopt van het Pieterskerkplein naar het Rapenburg, heeft haar naam echter niet te danken aan een ambacht of een ondernemer, maar aan een bijzonder gebeurtenis in 1512. Sinds de 12e eeuw is de Pieterskerk het meest markante gebouw van Leiden. In 1121 werd de Pieterskerk gewijd aan de Heilige Petrus en Paulus, maar waarschijnlijk was er voor dat jaartal al een kappeltje aanwezig. En een kapelletje cq een Godshuis was in die tijd altijd een belangrijke plek in de stad. De gewijde kerk uit 1121 was nog lang niet de kerk zoals we die nu kennen, maar een klein kappelle-

tje dat in ruim 400 jaar gegroeid is tot de Pieterskerk zoals die er nu nog staat. De kerk groeide als het ware met de bevolking mee. De Pieterskerk was eigenlijk nog groter dan nu het geval is. Aan de pleinkant stond tussen de twee kleine torentjes die nu nog zichtbaar zijn een 90 meter hoge kerktoren. De

De Kloksteeg, die loopt van het Pieterskerkplein naar het Rapenburg, heeft haar naam te danken aan een bijzonder gebeurtenis in 1512 (Foto: Joost Bleijie).

toren en ook de Pieterskerk een beetje te vergelijken met de Dom in Keulen, al heeft die niet 1 maar twee hoge kerktorens. En de Dom van Keulen is qua leeftijd nog niet zo oud. Qua uiterlijk leken ze wel

een beetje op elkaar.

De toren van de Pieterskerk heeft de 21e eeuw echter niet gehaald. Al lang geleden, op 5 maart 1512, is de toren van de Pieterskerk ingestort. De oorzaak is niet bekend, maar

verondersteld wordt dat het onstuwige weer de oorzaak is geweest. In de weken voor 5 maart was er al het een en ander in en om de kerk naar beneden gekomen. Uiteindelijk stortte dus de gehele toren in. Een geluk bij een ongeluk was dat de toren omviel in de richting van het plein en het Rapenburg en niet de andere kant op. De toren viel zodoende niet op de kerk zelf. Dat was de redding voor de kerk. Of er huizen zijn gesneuveld en of slachtoffers zijn gevallen is niet bekend. Aangenomen mag worden dat de kans aanzienlijk is geweest dat er slachtoffers zijn gevallen. Leiden was in die tijd, begin 16e eeuw al een redelijk druk bevolkte stad. Het instorten van de toren leverde een praktisch probleem op. Op de kerktoren werd permanent een vuurtje gestookt omdat de kerktoren fungeerde als bakoven voor schepen op de Noordzee. Letterlijk een vuurtoren dus. De toren is nooit herbouwd. De klokken die op grote hoogte in de toren hingen, kwamen bij het instorten van de toren in de steeg naast de kerk terecht. Ze hebben jarenlang als een soort relikwie zichtbaar in een zogenaamde klokkenstoel gehangen. Aan deze klokken heeft de Kloksteeg haar naam aan te danken. Halverwege de 18e eeuw verdween het klokkenstoel en de klokken. Die werden omgesmolten. Met de opbrengst werd de kerk gerestaureerd. ●

Bron: Leids Nieuwsblad, 22 april 2021